

Ebaluazioa**Izena:****Data:**

- 1 Ebak amaitu du Antoine de Saint-Exupéryren *Printze Txikia* liburua, eta bere blogean gehien gustatu zaion zatia partekatzea erabaki du. Irakurri.

Gisa hartan, bigarren gauza garrantzitsu bat jakin ahal izan nuen: haren jatorrizko planeta nekez izan zitekeen etxe bat baino handiagoa!

Horrek ezin ninduen gehiegi harritu. Nik ongitxo nekien guk izendatuak ditugun planeta handiez gainera, hala nola, Lurra, Jupiter, Martitz edo Artizarra, beste ehunka ere badaudela, eta batzuk, hain ñimiñoak izaki, teleskopioaren bidez ere nekez ikus daitezkeela.

Astronomo batek horietako bat aurkitzen duenean, zenbaki batez izendatzen du. Esate baterako, «3251 asteroidea» deitzen dio.

Nik arrazoi sendoak nituen printze txikia B 612 asteroidetik etorri zela pentsatzeko. Asteroide hau behin bakarrik ikusi dute; astronomo turkiar batek bistaratu zuen, 1909an. Garaitsu hartan, astronomoak Nazioarteko Astronomia Biltzar batean eman zuen bereaurkikuntzaren berri. Baina haren janzkera ikusirik, inortxok ere ez zion sinetsi. Halakoxeak dira pertsona nagusiak.

B 612 asteroidearen onerako, diktadore turkiar batek heriotza zigorrarekin mehatxatu zituen europar erara jantzten ez ziren bere herritarrak.

Astronomo turkiarrak 1920an berriro eman zuen bere aurkikuntzaren berri, traje dotore batez apain baino apainago jantzita. Eta oraingoan denak bat etorri ziren berarekin.

Hain zuzen ere, pertsona nagusiengatik eman behar izan dizkizuet B 612 asteroideari buruzko xehetasunak eta zenbakia. Pertsona nagusiek zenbakiak atsegin dituzte. Lagun berri bati buruz hitz egiten diezunean, inoiz ez dizute funtsezkoari buruzko galderarik egiten. Sekula ez dizute esaten: «Nolakoa du ahotsa? Zein josteta ditu gogokoen? Egiten al du tximeleten bildumarik?».

Aldiz, honelako galderak egiten dizkizute: «Zenbat urte ditu? Zenbat neba-arreba ditu? Zenbat pisatzen du? Zenbat irabazten du haren aitak?». Beren ustez, orduan baino ez dute zure laguna ezagutzen. Pertsona nagusiei esaten badiezu: «Adreilu gorriekiko etxe polit bat ikusi dut, leihoe-tan geranioak eta teilatuan usoak dituen...», ezin izango dute etxea imajinatu. Honela hitz egin behar zaie: «Ehun mila liberako etxe bat ikusi dut». Orduan ahotsa goratuz, miresmenez esaten dute: «Bai etxe ederra!».

Hala bada, honela esaten badiezu: «Hauxe duzue printze txikiaren existentziaren froga: xarmagarria zen, irri egiten zuen eta arkume bat nahi zuen. Norbaitek arkume bat nahi izatea duzue haren existentziaren froga». Haiek orduan sorbaldak jaso, eta haurtzat hartuko zaituzte! Baina esaten baldin baduzu: «B 612 asteroidetik zetorren», orduan sinetsi egingo dizute, bakean utziko zaituzte eta ez dute galdera gehiago egingo. Halakoxeak dira. Ez dira gorrotatu behar. Haurrek oso errukiberak izan beharra daukate pertsona nagusiekin.

Izena:

Data:

• **Nolakoa da bere planeta?**

- **Nolakoa da printze txikia?**

- Bere planeta...

- Zer eduki nahiko luke?

- 2** Ebak liburuko bi esaldi azpimarratu ditu. Zer uste duzu esan nahi dutela?

Pertsona nagusiek zenbakiak atsegin dituzte. Lagun berri bati buruz hitz egiten diezunean, inoiz ez dizute funtsezkoari buruzko galderarik egiten.

1. The first part of the paper is devoted to a general discussion of the problem of the existence of a solution of the system of equations (1) for arbitrary values of the parameters α and β . It is shown that the system has a solution for arbitrary values of the parameters α and β if and only if the condition $\alpha + \beta = 1$ is satisfied. In this case the solution is unique and is given by the formula

$$x = \frac{1}{\alpha + \beta} \left(\alpha x_0 + \beta x_1 \right),$$

where x_0 and x_1 are the solutions of the system of equations (1) for $\alpha = 1$ and $\beta = 0$ and for $\alpha = 0$ and $\beta = 1$, respectively.

2. In the second part of the paper the problem of the stability of the solution of the system of equations (1) is considered. It is shown that the solution is stable with respect to the initial conditions if and only if the condition $\alpha + \beta = 1$ is satisfied. In this case the solution is stable with respect to the initial conditions and is given by the formula

$$x = \frac{1}{\alpha + \beta} \left(\alpha x_0 + \beta x_1 \right),$$

where x_0 and x_1 are the solutions of the system of equations (1) for $\alpha = 1$ and $\beta = 0$ and for $\alpha = 0$ and $\beta = 1$, respectively.

3. In the third part of the paper the problem of the stability of the solution of the system of equations (1) is considered. It is shown that the solution is stable with respect to the initial conditions if and only if the condition $\alpha + \beta = 1$ is satisfied. In this case the solution is stable with respect to the initial conditions and is given by the formula

$$x = \frac{1}{\alpha + \beta} \left(\alpha x_0 + \beta x_1 \right),$$

where x_0 and x_1 are the solutions of the system of equations (1) for $\alpha = 1$ and $\beta = 0$ and for $\alpha = 0$ and $\beta = 1$, respectively.